

Fővárosi Törvényszék
22.P.21.914/2014/7.

A Fővárosi Törvényszék

a dr. Francsics Imre (cím.) ügyvéd által képviselt
felperes neve(felperes címe..) **felperesnek,**

a Dr. Gál és Társa Ügyvédi Iroda – dr. Gál András Levente (cím.) ügyvéd által képviselt
alperes neve (cím) III. r. alperes.

a .....jogtanácsos által képviselt
alperes neve (cím.) IV. r. alperes ellen

kártérítés iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t

Kötelezi a bíróság az alpereseket, hogy 15 napon belül, egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 37.600.000.- (harminchétmillió-hatszázézer) Ft-ot, valamint ezen összegből 36.000.000.- (harminchatmillió) Ft után, 2006. november 7-től a kifizetésig járó és a mindenkori jegybanki alapkamattal megegyező összegű kamatait.

Kötelezi továbbá a bíróság az alpereseket, hogy ugyancsak 15 napon belül, egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 1.328.000.- (egymillió-háromszázhuszonnyolcezer) Ft + áfa, összesen 1.686.560.- (egymillió-hatszáznyolcvanhatezer-ötszázhatvan) Ft ügyvédi munkadíjat, valamint 900.000.- (kilencszázézer) Ft lerótt illetéket, mint perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, amelyet ennél a bíróságnál lehet 4 példányban benyújtani.

A fellebbezési határidő lejárta előtt a peres felek kérhetik, hogy a fellebbezést a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül bírálja el.

Tájékoztatja a bíróság a feleket, hogy a másodfokú bíróság az ítélet elleni fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, ha a fellebbezés csak a perköltség viselésére, vagy összegére vonatkozik, csupán az ítélet indokolása ellen irányul, vagy ha azt a felek közösen kérik.

Indokolás

A ...hrsz alatti ingatlan ....tulajdona. ...., ...és egy ismeretlen személy 2006. októberében hirdetést adott fel a perbeli ingatlan eladására vonatkozóan. A hirdetésre a felperes jelentkezett, aki az ingatlant a magát eladónak kiadó ismeretlen személlyel és ....megtekintette azt. Később találkoztak ....is, aki az eladó ápolójának mondta magát, majd a vásárlás részleteiben megállapodtak.

Az ismeretlen személy 2006. október 27-én megjelent a ....Okmányirodájában, ahol bejelentette, hogy az ....számú személyazonosító igazolványa elveszett, mert október 23-án a táskáját, amiben az iratai voltak a metróban elveszítette. Kitöltött egy a személyazonosító és lakcímet igazoló hatósági igazolvány adatlapot, majd az elkészített lakcímigazolványt átvette .....ügyintézőtől. Ezt követően születési anyakönyvi kivonatot is kiváltott, mert az ügyintéző tájékoztatta arról, hogy ez is szükséges az új személyi igazolvány elkészítéséhez. Az anyakönyvi kivonat igénylő formanyomtatványon nyilatkozott arról, hogy személyazonosító igazolvánnyal, útlevéllel nem rendelkezik. Ezt követően átment a ....Okmányirodájába. Itt a ....felvett jegyzőkönyv, a születési anyakönyvi kivonat, valamint a lakcímkártya birtokában személyi igazolványt igényelt. Az ügyintéző leellenőrizte, hogy az igénylő milyen személyazonosító okmányokkal rendelkezett korábban, illetőleg azt, hogy érvényes útlevéllel rendelkezik, amely 2005. január 1-jén került kiállításra. Ugyancsak kiállításra került egyidejűleg egy állandó és egy ideiglenes személyazonosító igazolványt igénylő adatlap is. Körözést kizárólag a személyigazolvány tekintetében adott ki az okmányiroda 2007. januárt 7-én.

A felperes 2006. november 6-án adásvételi szerződést kötött, melynek során megvásárolta a ..... hrsz alatti ingatlant. A szerződést ....ügyvéd készítette, jegyezte ellen. Az eladó magát a ....Okmányiroda által 2006. október 27-én kiállított ....sorszámú ideiglenes személyi igazolvánnyal, a .....által kiállított ugyancsak 2006. október 27-én kelt ....lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal és adóigazolványával igazolta.

A 36 000 000.-Ftos vételárat a felperes a szerződéskötés napján átadta a szerződést eladóként aláírónak.

Ezt követően került sor a szerződés aláírására, majd a vételár kifizetését után a felperes megkapta az ingatlan kulcsait,, az ingatlant birtokba vette.

A benyújtott adásvételi szerződés alapján a földhivatal a felperes tulajdonjogát bejegyezte. Ezt követően azonban az ingatlan korábbi tulajdonosa ....értesítette a szerződést készítő ügyvédet, hogy ő az ingatlant nem adta el, a szerződésen az aláírás nem tőle származik. Az ügyben nyomozás, majd polgári per indult.

A ... Bíróság .P...../2007/40, szám alatt hozott ítéletet, melyben megállapította, hogy a perbeli szerződés nem létező szerződés. Megkereste a földhivatalt az eredeti állapot helyreállítása körében az eladó tulajdonjogának visszajegyzése érdekében. Az ítélet megállapította, hogy a szerződést nem az eladó írta alá, hamis okmányok felhasználásával történt a jogügylet megkötése. Kötelezte a bíróság a felperest a 900 000.-Ft illeték és az ügyvédi munkadíj megfizetésére. Az ítélet a per főtárgya tekintetében esőfokon jogerőre emelkedett. A másodfokú bíróság a felperes fellebbezése folytán a ....fizetendő ügyvédi munkadíjat leszállította, így a részére 700 000.-Ft perköltséget megfizetésére került sor.

A BRFK ....Rendőrkapitányság Nyomozó Osztálya a felperes és ....feljelentése nyomán nyomozást folytatott, amely eredményre csak részben vezetett. A hatóság a ..../bü. számon 2010. június 1-jén kelt határozatával a nyomozást felfüggesztette. A határozat indoklása szerint az eljárás során ....és

...tekintetében a büntető eljárás elkülönítésre és lefolytatásra került, a magát ....kiadó személy kilétére azonban nem derült fény, a nyomozástól e körben eredmény jelenleg nem várható. Megállapította a hatóság, hogy az eljárása alatt kihallgatott tanúk vallomása és beszerzett iratok alapján az ismeretlen személy részére kiállított anyakönyvi kivonat és személyi igazolvány készítésével kapcsolatosan az eljáró hatóságok beosztottai törvényesen jártak el. Az eljárás során beszerezte a nyomozó hatóság dr. ....igazságügyi szakértő véleményét, amely szerint az adásvételi szerződésen az eladó aláírása nem a névtulajdonostól származik.

A felperes 2011. november 25-én érkezett, utóbb pontosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket egyetemlegesen 37 600 000.-Ft kártérítés megfizetésére, melyből 36 000 000.-Ft után 2006. november 7-től kamatok megfizetését is kérte. Hivatkozott arra, hogy az alpereseket egyetemleges kártérítési felelősség terheli a Ptk. 348. §, 349. §, 339.§ és 344. § alapján. Álláspontja szerint mind két alperes alkalmazottai részéről mulasztás történt, az okmányok kiállítása során szabályszegés történt. Ezen közös mulasztás eredményezte, hogy a felperest és a szerződést készítő ügyvédet megtévesztették, a hatósági nyilvántartás hamis adatokat tartalmaz. Csak a megindult nyomozás egyértelműsítette ugyanis, hogy a nyilvántartásban szereplő személy nem azonos .... A ....okmányiroda alkalmazottja a jegyzőkönyvben azt rögzítette, hogy a bejelentő elveszítette a személyes okmányait, de nem sorolta fel, melyek ezek a személyes iratok. Bemondás alapján rögzítette a személyes adatokat, amik a valódi ....személyes adataival megegyeztek. Ezt követően kiállított ....részére egy laccímet igazoló hatósági igazolványt, amit át is adott a részére. Elindított ugyanakkor egy személyi igazolvány kiadására irányuló eljárást, továbbá felhívta a bejelentőt arra, hogy váltson ki születési anyakönyvi kivonatot. Ezt követően ál-.... a laccím kártyával távozott, kiváltotta az anyakönyvi kivonatot, de azzal már nem tért vissza az okmányirodába. Álláspontja szerint ahhoz, hogy a laccím kártyát a bejelentő megkaphassa, szükség lett volna a születési anyakönyvi kivonat bemutatására. Laccím kártya önálló kiadására csak abban az esetben kerülhetett volna sor, ha a hatósági igazolvány cseréje történik, amit igazol az iratokhoz csatolt 2008. február 28-án kelt levél, amit ...a ....Önkormányzat hivatal vezetője írt. Miután nem cseréről volt szó, a laccím kártya csak egyéb, a személyazonosságot igazoló fényképes igazolvány megléte esetén lett volna kiállítható, ami az útlevelel vagy a jogosítvány. Ezek közül az igazi ....útlevelel rendelkezett. A III. r. alperes alkalmazottja ezt már nem ellenőrizte le a rendszerben. Továbbá nem kérte a házassági anyakönyvi kivonat, vagy a névviselést igazoló egyéb hatósági igazolvány felmutatását sem, illetve nem győződött meg arról rendelkezik-e a kérelmező jogosítvánnyal. A IV. r. alperesi jogelőd az aznap a ....okmányirodánál kiállított laccím kártya és jegyzőkönyv, továbbá az anyakönyvi kivonat alapján készítette el az ideiglenes személyi igazolványt. Csak a korábbi személyi igazolványok rendszerben található adatait kérte le a fénykép és az aláírás összevetéséhez, az útlevelel adatokat nem. Így nem tudott meggyőződni arról rendelkezik-e ilyen okmánnyal a kérelmező. ....2005-ben váltott ki útlevelet, az ehhez készített fénykép és aláírás alapján nyilvánvaló lett volna a csalás. Ezen túlmenően a ....névre kiállított születési anyakönyvi kivonat alapján házassági anyakönyvi kivonat nélkül ....névre személyi igazolvány nem lett volna kiállítható. Hivatkozott az 1992. évi LXVI. törvény, a 146/1993. (X.26.) Korm. rendelet, valamint a 168/1999. (XI.24.) Korm. rendelet vonatkozó szakaszaira. A kereset összecszerúségével kapcsolatosan hivatkozott arra, hogy a korábbi per iratai azt mindenben alátámasztják.

Az alperesek védekezésével szemben hivatkozott arra, hogy laccím kártya kiállítására nem hivatalból került sor, ezért annak önálló kiadására nem lett volna lehetőség, továbbá a kérelmező a személyi adatit nem igazolta a rendelkezéseknek megfelelően.. Az ideiglenes személyi igazolvány kiadására nem lett volna lehetőség, mert a kérelmező rendelkezett útlevelel, ezt azonban nem kérték el tőle személyazonosság igazolása céljából. Az alperesi mulasztások közösen okozták a felperes kárát, igényének érvényesítése során a tényleges elkövetők magatartása irreleváns,

figyelemmel arra, hogy keresete jogcíme alapvetően a Ptk. 348. § és 349. §-ai.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

A III. r. alperes álláspontja szerint alkalmazottja az eljárás során a jogszabályoknak megfelelően és úgy járt el ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Álláspontja szerint a perbeli esetben a lakcímkártya pótlására hivatalból került sor, mert ...részére, aki a régi típusú személyi igazolványa elvesztését jelentette be, korábban lakcímkártya kiállításra még nem került. Az, hogy a kérelmező – bár a hivatal a személyi igazolvány pótlására vonatkozó eljárását is megindította – nem jött vissza az ügyintézőhöz az alperesnek nem felróható. A lakcímkártya önmagában a személy azonosítására nem alkalmas, ezért felelőssége a bekövetkezett kárért nem állapítható meg. Ezen igazolvány kiállításához a személyazonosítására vonatkozó eljárást nem kell lefolytatni.

A IV. r. alperes védekezése szerint eljárása jogszerű volt, magatartása a felperes bekövetkezett kárával okozati összefüggésben nincs. Mindkét okmányirodát szándékosan tévesztették meg, ezért az ismertté vált elkövetőkkel szemben érvényesítheti a felperes legfeljebb az igényét. A IV. r. alperes eljárása jogszerű volt, mert csak egy ideiglenes személyi igazolványt állított ki, ami nem alkalmas a személy azonosítására. Csupán azt igazolja, hogy meghatározott időn keresztül ilyen okirattal, az adott személy nem rendelkezik. Álláspontja szerint adásvételi szerződést ideiglenes személyi igazolvány adatai alapján kötni lehet ugyan, de ezzel olyan kockázatot vállal a szerződést készítő ügyvéd, ami a kártérítési felelősségét alapozza meg. Ezért álláspontja szerint a felperes igényét az eljáró ügyvéddel szemben érvényesíthetné sikerrel. Ezt az álláspontját támasztja alá a perbeli esetet követően fél évvel született pénzmosás elleni törvény rendelkezése is. Egyedül a lakcímkártya tartalmazza ugyanakkor például a személy azonosító számot, a személyi számot, amely a földhivatali bejegyzésnek kelléke. Ez tehát azt támasztja alá, hogy a lakcímkártya nélkül az okirat, az adásvételi szerződés az ingatlan nyilvántartási bejegyzésre nem alkalmas. Ezen túlmenően a földhivatalnak is észlelnie kellett volna, hogy csak ideiglenes személyi igazolvány áll rendelkezésre, ezért a bejegyzési kérelem kellékhányos. Ez esetleg a földhivatal kártérítési felelősségét alapozza meg. A büntető eljárás során felmerült annak is a gyanúja, hogy a nyilvántartási rendszerben szereplő útlevél is hamis. Ez további kimentési lehetőséget ad a IV. r. alperes részére. Mert amennyiben meg is nézi az útlevélre vonatkozó adatokat a dolgozója, ott is csak hamisított adatokhoz tudna viszonyítani. Tehát felelőssége nem állhat fenn. E körben indítványozta az útlevéllel kapcsolatos vizsgálat folytatását szükség esetére. Az összecszerűség tekintetében hivatkozott arra, hogy a 2 400 000.-Ft peres eljárás miatt felmerült költség felesleges merült fel, mert a nyomozás adataiból egyértelműen megállapítható volt a csalás, a per megindítására nem volt szükség.

A felperes keresete megalapozott.

A bíróság a tényállást a felek képviselőinek nyilatkozatai, a becsatolt és beszerzett iratok, ..., ..., ..., ..., ..., ...és .....tanúk vallomása alapján állapította meg.

A perbeli esetben a felperes úgy kötött adásvételi szerződést egy ingatlan vonatkozásában, hogy az eladó személye tekintetében őt megtévesztették, ehhez az alperesek által kiállított okmányokat használták fel. Az eladó nem az ingatlan tulajdonosa volt, ezért a felperes bejegyzett tulajdonjogát a földhivatal egy peres eljárásban született ítélet alapján törölte. Az elkövető személyére nem derült fény a 36 000 000.-Ft-os vételár a részére nem került visszafizetésre, a tulajdonjog törlésével kapcsolatos peres eljárás költsége, ami a felperest terhelte 1 600 000.-Ft volt. A bűncselekmény elkövetése oly módon valósult meg, hogy az alperesek közreműködésével hamis, valótlan tartalmú

közokiratok, hatósági igazolványok kerültek kiállításra. Jelen perben a felperes ezen adásvételi szerződéssel kapcsolatosan keletkezett kárait érvényesítette az alperesekkel szemben egyetemleges kötelezésüket kérve.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése szerint aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentés a felelősökkel, ha bizonyítja, hogy elkerülte, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A Ptk. 344. § (1) bekezdése szerint ha többen közösen okoznak kárt, felelőségük a károsulttal szemben egyetemleges, egymással szemben pedig magatartásuk felróhatósága arányában oszlik meg.

Mindkét alperes alkalmazottai útján, államigazgatási eljárásban járt el, amely eljárásra a Ket szabályait kell alkalmazni, e körben a felek között vita nem volt.

A Ptk. 348. § (1) bekezdése szerint ha alkalmazott a munkaviszonyával összefüggésben harmadik személynek kárt okoz, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a károsulttal szemben a munkáltató felelős. E szabályt kell alkalmazni akkor is, ha szövetkezet tagja okoz a tagsági viszonyával összefüggésben harmadik személynek kárt.

A Ptk. 349. § (1) bekezdése szerint államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

A bíróság mind az okmányok kiállítására vonatkozó jogszabálysértés, mind az ezzel okozati összefüggésben bekövetkezett kár tekintetében a felperesi érveléssel értett egyet.

A 2004. évi CXL. törvény (Ket) perbeli időszakban hatályos 82. § (1) bekezdése szerint e törvény rendelkezéseit a hatósági bizonyítvánnyal, igazolvánnyal és nyilvántartással kapcsolatos eljárásokban az e fejezetben szabályozott eltérésekkel kell alkalmazni. A (2) bekezdés szerint a hatóság által valamely tény, adat, jogosultság vagy állapot igazolására kiállított okiratot, mindezek más hasonló módon történő igazolását, valamint a hatósági nyilvántartásba történt bejegyzést (módosítást, javítást, törlést) határozatnak kell tekinteni.

A 85. § (1) bekezdése szerint a hatóság - törvényben, kormányrendeletben vagy önkormányzati rendeletben meghatározott esetben - az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági igazolványt ad ki. A bekezdés szerint a hatósági igazolványba csak a jogszabályban erre feljogosított hatóság tehet - a jogszabályban meghatározott tartalmú - bejegyzést. A (3) bekezdés szerint a hatósági igazolványt a bejegyzett adatok és jogok igazolására - az ellenkező bizonyításig - mindenki köteles elfogadni, ezekre nézve az ügyfél más bizonyításra nem kötelezhető.

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 2006. október 27-én hatályos rendelkezései a perbeli igazolványok kiállítására vonatkozóan az alábbi rendelkezéseket tartalmazták.

5. § (1) *A polgár természetes személyazonosító adatai:* családi és utóneve(i), nők esetében leánykori családi és utóneve(i) (a továbbiakban együtt: név); neme; születési helye és ideje; anyja leánykori családi és utóneve(i) (a továbbiakban: anyja neve), (8) *személyazonosító igazolvány:* olyan hatósági igazolvány, amely a polgár személyazonosságát és az e törvényben meghatározott adatait

közhitelűen igazolja. (11) Személyi azonosító: a nyilvántartás hatálya alá tartozó polgárt törvényben meghatározott adatkezelés során egyértelműen azonosító, különleges adatra nem utaló - külön törvényben meghatározott módon képzett - számjegysor.

13.§_Az érintettet személyi azonosítójáról - az újszülött kivételével - a nyilvántartó szerv hatósági igazolvánnyal tájékoztatja.

15. § (1) A polgár a lakcímbejelentkezés során a következő adatokat közli a helyi nyilvántartó szervvel:

- a) nevét, anyja nevét;
- b) születési helyét, idejét;
- c) személyazonosító jelét;
- d) állampolgárságát;
- e) előző lakcímét;
- f) új lakcímét;
- g) a bejelentés időpontját;
- h) a tulajdonos vagy a lakás használatára egyébként jogosult hozzájárulását.

A (2) bekezdés szerint a polgár a személyazonosító igazolvány iránti kérelem előterjesztésekor rendelkezésre bocsátja - és a korábbi személyazonosító (személyi) igazolvánnyal vagy anyakönyvi kivonattal, illetőleg egyéb közokirattal igazolja - a 29. § (3) bekezdésében megjelölt személyi adatait, arcképmását és a kérelmet saját kezűleg aláírja.

A személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványokról az alábbiak szerint rendelkezett. 29. § (1) A személyazonosító igazolvány a polgár írásbeli nyilatkozata, valamint az anyakönyv és a személyiadat- és lakcímnyilvántartás - nem magyar állampolgár esetén ezeken túlmenően a polgár útlevele és a magyarországi tartózkodásának jogcímét igazoló közokirat - alapján kiállított olyan hatósági igazolvány, amely a polgár személyazonosságát és az e törvényben meghatározott adatait közhitelűen igazolja. A személyazonosító igazolványt első ízben a polgár 14. életévében lehet kiadni. (2) a polgár elektronikus úton is bejelentheti a személyazonossága igazolására alkalmas hatósági igazolványa elvesztését, ellopását, megsemmisülését és kérheti annak pótlását, amennyiben adataiban nem következett be változás. Ilyen esetben a hatósági igazolványt az - okmányazonosító adat kivételével - a pótlásra kerülő korábbi hatósági igazolvánnyal megegyező adattartalommal kell kiadni. A felsorolt és a külön jogszabályban meghatározott eseteket kivéve a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványok kiadásával összefüggő eljárásokat elektronikus úton nem lehet intézni. A személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványok kiadására irányuló kérelem csak személyesen terjeszthető elő. A (3) bekezdés szerint a személyazonosító igazolvány tartalmazza a polgár a) nevét; b) születési helyét; c) születési idejét; d) állampolgárságát; e) anyja nevét; f) nemét; g) arcképét; h) saját kezű aláírását, illetőleg a cselekvőképességet kizáró gondnokság alá helyezett személy törvényes képviselőjének aláírását; i) személyazonosító igazolvány okmányazonosítóját és érvényességi idejét.

A (4) bekezdés szerint a polgár személyazonosságát - a személyazonosító igazolványon túl - minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a (3) bekezdés a)-d) és g)-i) pontjaiban meghatározott adatokat. Ilyen adattartalmú hatósági igazolványnak tekintendő különösen az érvényes útlevél és az új típusú kártyaformátumú vezetői engedély. A felsorolt, illetve az előzőeknek megfelelő adattartalmú érvényes hatósági igazolványok bemutatása esetében

személyazonosítás céljából - jogszabályban meghatározott kivételekkel - a polgár nem kötelezhető más okmány bemutatására.

A 34.§ szerint az e törvény alapján lefolytatott eljárásra, a hatósági nyilvántartás vezetésére, valamint a hatósági bizonyítvány és igazolvány kiadására a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

A törvény végrehajtására kiadott 146/1993. (X.26.) Korm. rendelet 16. § szerint a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény 29. §-a szerinti hatósági igazolvány célja a polgár tájékoztatása személyi azonosítójáról és bejelentett lakcíméről annak érdekében, hogy azokat a polgár törvényben előírt kötelezettsége teljesítéséhez közhitelűen igazolhassa. A (5) bekezdés szerint a polgár egyidejűleg csak egy érvényes hatósági igazolvánnyal rendelkezhet.

A 18. § (1) bekezdése szerint hatósági igazolvány kiadására irányuló eljárás hivatalból vagy kérelemre indul. A hatósági igazolvány kiadása iránti kérelmet az ügyfél elektronikus úton is előterjesztheti.

A (2) bekezdés szerint a hatósági igazolvány kiadása hivatalból történik, ha

a) arra a személyazonosító igazolvány kiadási eljárásban és oly módon kerül sor, hogy a polgár a lakcímet is tartalmazó régi típusú személyazonosító igazolványát cseréli le, és hatósági igazolvánnyal még nem látták el;

b) arra a személyi azonosító kiadásával vagy módosításával, továbbá a honosított polgár nyilvántartásával összefüggő eljárásban vagy a lakcímbjelentéssel kapcsolatos eljárásban kerül sor;

c) a hatósági igazolvány kiállítása tévesen bejegyzett adatok helyesbítése vagy a hatósági igazolvány gyártmányhibája miatt történt;

d) a Magyar Köztársaság területét külföldön történő letelepedés szándékával elhagyó magyar állampolgár kéri adatainak a nyilvántartásban való további kezelését.

A (3) bekezdés szerint az érintett polgár kérelmére akkor kell kiadni a hatósági igazolványt, ha a polgár

a) személyi azonosítót nem érintő személyi adatai (névadatai, anyja neve) megváltoztak;

b) a hatósági igazolvánnyal azért nem rendelkezik, mert az a birtokából kikerült (elvesztés, eltulajdonítás, megsemmisülés);

c) hatósági igazolványa megrongálódott;

d) lakcíme szerinti település neve, postai irányítószáma, a lakás címeként bejelentett közterület neve vagy jellege, illetőleg a ház száma megváltozott (címváltozás).

A 19. § (1) bekezdés szerint a polgár lakóhelye szerint illetékes jegyző - az illetékes körzetközponti jegyző útján -, továbbá külföldön élő magyar állampolgár esetén a központi hivatal, a polgár kérelmére új hatósági igazolványt állít ki, ha a korábban kiadott igazolványt a polgár elvesztette, az megsemmisült, vagy megrongálódása miatt használhatatlanná vált.

A fenti rendelkezések szerint a személyi azonosító egy az állampolgárt egyértelműen azonosító számjegysor, amelyről a hatóság hatósági igazolvánnyal értesíti az érintettet. Ez a hatósági igazolvány a lakcímkártya.

A személyi azonosítót is tartalmazó hatósági igazolvány kiállítása (kiadására irányuló eljárás) hivatalból vagy kérelemre indult. Hivatalból akkor történik annak kiadása, ha a személyazonosító igazolvány kiadásával egy eljárásban és olyan módon kerül sor, hogy a régi típusú személyi

igazolvány cseréjére történik meg ekkor (és korábban még nem állítottak ki részére lakcímkártyát), vagy a személyi azonosító kiadásával vagy módosításával egyidejűleg kerül sor (illetve honosított polgárral kapcsolatos eljárás), vagy valamilyen adat hiba javítása történik meg, illetőleg letelepedett személy kéri adatai kezelését.

Kérelemre történik a lakcímkártya kiadása, ha személyi adatai megváltoztak, a lakcímkártya a birtokából kikerült, megrongálódott, azt elveszítette, a lakcím alapjául szolgáló közterület neve stb. változott.

A perbeli esetben a kérelmező részére korábban lakcímkártya kiadásra nem került mert a régi típusú személyi igazolványa mind a személyi azonosítóját, mind a lakcímét tartalmazta. A hatósági eljárásra nem ezen régi igazolvány cseréje miatt került sor, ezért a hivatalbóli eljárásra vonatkozó szabályok ez okból nem alkalmazhatók. A III. r. alperes ugyan a személyazonosító igazolvány kiadása iránti eljárást is megindította, ez azonban befejezésre nem került, így az egységes eljárás sem valósult meg, ami a hivatalbóli eljárás szabályainak alkalmazását ugyancsak kizárja. A bíróság álláspontja szerint a személyazonosító igazolvány kiadására és a személyi azonosítót is tartalmazó hatósági igazolvány kiállítására a 18. §. (1) bekezdés a.) pontja szerinti eljárásban kizárt, hogy az eljárás befejezését megelőzően bármelyik igazolvány kiadásra kerüljön a fél részére. Ennek az az indoka, hogy a személyi azonosító igazolvány kiállításakor tudja ellenőrizni a hatóság a kérelmező azonosítására alkalmas adatait. Egyéb eljárás esetén ez azért nem szükséges mert a fél a rendelkezésére álló személyi okmányaival tudja igazolni azokat. A perbeli esetben a kérelem előterjesztésekor a kérelmező semmivel nem igazolta személyazonosságát, hiszen a születési anyakönyvi kivonatot is csak azt követően váltotta ki, hogy a III. r. alperesi ügyintézőtől a lakcímkártyát átvette. A III. r. alperes arra hivatkozott, hogy az eljárást hivatalból kellett lefolytatni, mert a személyazonosító igazolvány kiadási eljárásban került a lakcímkártya kiadására is. Ebben az esetben azonban a kérelmező személyazonosságát mindenképpen igazoltatni kellett volna, erre azonban semmilyen formában nem került sor a lakcímkártya kiállítása és átadása előtt.

A személyazonosító igazolvány kiadásáról és nyilvántartásáról szóló 168/1999. (XI.24.) Korm. rendelet tartalmazza a személyazonosító igazolvány kiadására vonatkozó eljárás részletes szabályait. A 6. § szerint a személyazonosító igazolvány fajtái: állandó személyazonosító igazolvány és ideiglenes személyazonosító igazolvány (a továbbiakban együtt: személyazonosító igazolvány). A 7. § (1) bekezdése szerint az állandó személyazonosító igazolvány az Nyvtv. 29. § (2) bekezdésében meghatározott személy- és okmányazonosító adatokon kívül tartalmazza a személyazonosító igazolvány kiállításának keltét, a kiadó állam kódját és a kiállító hatóság nevét. A (3) bekezdés szerint az állandó személyazonosító igazolvány az (1)-(2) bekezdésben meghatározott adatokat gépi olvasásra alkalmas adatsor formájában is tartalmazza. A (4) bekezdés szerint az ideiglenes személyazonosító igazolvány az (1)-(2) bekezdésben meghatározott adatokat, valamint a kiadásának okát is tartalmazza.

Mindebből az következik, hogy e körben nem helytálló a IV. r. alperesi védekezés. Az ideiglenes személyazonosító igazolvány a polgár személyi adatait ugyanúgy közhiteles módon igazolja, mint az állandó igazolvány. Amennyiben valaki ilyennel rendelkezik, nem kötelezhető arra, hogy személyi adatait más módon igazolja, ezért az eljáró ügyvéd ennek alapján elkészíthette az adásvételi szerződést.

A rendelet 9. § (1) bekezdése szerint állandó személyazonosító igazolvány annak a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás hatálya alá tartozó, Magyarországon élő magyar állampolgárnak, bevándorolt, letelepedett, menekült és oltalmazott jogállású személynek adható, aki személyazonosságát és a

személyazonosító igazolványban szereplő adatait az e rendeletben meghatározott okiratokkal igazolja. A (4) bekezdés szerint a polgár egyidejűleg csak egy érvényes állandó személyazonosító igazolvánnyal rendelkezhet.

A 12. § szerint a jogosult részére - személyazonosító igazolvány iránti kérelmére - ideiglenes személyazonosító igazolványt kell kiadni, ha nem rendelkezik érvényes útlevéllel vagy kártyaformátumú vezetői engedéllyel, és

a) állandó személyazonosító igazolványának érvényességi ideje lejárt, az igazolvány cseréjét kérte gyártáshiba, illetve adatváltozás miatt - a 22. § (3) bekezdésében meghatározott határidőn belül előterjesztett kérelem kivételével -, vagy az igazolványt eltulajdonították, elvesztette, vagy az megsemmisült;

b) az állandó személyazonosító igazolvány - adategyeztetés vagy adatpontosítás szükségessége miatt - átmenetileg nem adható ki;

c) a magyar állampolgár első személyazonosító igazolvánnyal való ellátására kerül sor.

A perbeli esetben egyik feltétel sem állt fenn. A kérelmező ugyanis érvényes útlevéllel rendelkezett, ezt a nyilvántartás adatai alátámasztják. A vesztesi jegyzőkönyvön ugyanis csak a személyi igazolvány elvesztését jelentette be, ezért önmagában a születési anyakönyv alapján az ideiglenes igazolvány kiállítására nem lett volna lehetőség, fel kellett volna hívnia a kérelmezőt, hogy az útlevelét mutassa fel. A IV. r. alperes nem bizonyította, hogy erre az ügyintéző a kérelmezőt felhívta volna, erre vonatkozó okirat a IV. r. alperesnél nem készült. A III. r. alperesnél a születési anyakönyvi kivonat igénylésekor nyomtatványon nyilatkozott erről a kérelmező, ez azonban ellentétben állt a vesztesi jegyzőkönyvön saját kézírásos bejelentésével, ráadásul ez az igénylő lap a IV. r. alperesnek nem is állt a rendelkezésére. Amennyiben továbbá a IV. r. alperes rögzíti is esetlegesen a kérelmező azon, egyébként valótlan nyilatkozatát, hogy útlevelét is elvesztette, a házassági anyakönyvi kivonat nélkül még mindig nem lett volna lehetőség a személyazonosító okmány kiállítására.

A 18. § (1) bekezdése szerint ugyanis ha a kérelmező a kérelem benyújtásakor rendelkezik, vagy a kérelem benyújtását megelőző évben rendelkezett érvényes állandó személyazonosító igazolvánnyal vagy a személyazonosságát igazoló más érvényes okmánnyal, azt a kérelemhez be kell mutatnia. A (3) bekezdés szerint ha a kérelmező érvényes állandó személyazonosító igazolvánnyal vagy a személyazonosságát igazoló más érvényes okmánnyal nem rendelkezik, illetve ha a menekült vagy az oltalmazott jogállású kérelmező az útlevelen kívül más, személyazonosságot igazoló érvényes okmánnyal nem rendelkezik, és a kérelmező a kérelem benyújtását megelőző évben sem rendelkezett ilyen érvényes okmánnyal, a kérelmezőnek a kérelemhez be kell mutatnia:

a) a (4) bekezdésben foglalt kivétellel a születési anyakönyvi kivonatát és a névviselés megállapítására alkalmas házassági anyakönyvi kivonatát,

b) doktori cím viselésére irányuló szándék esetén a doktori cím viselésére jogosító okiratot, külföldön szerzett doktori cím esetén az annak honosítását tanúsító okiratot,

c) a magyarországi letelepedés szándékával külföldről hazatért magyar állampolgár esetén a személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványát,

d) a bevándorolt, a menekült, az oltalmazott és a letelepedett jogállású kérelmező esetében a bevándorlási engedélyt, a menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerését igazoló okiratot, a

letelepedett jogállást igazoló okmányt, továbbá a személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt.

A 21. § szerint a 18. § (3) bekezdésében meghatározott okiratot eredetiben vagy az eredetiről készített hiteles másolatban, külföldön kiállított okiratot hiteles magyar fordításban kell bemutatni.

Amennyiben a I. r. alperes állandó személyi igazolvány kiállítására vonatkozó eljárást folytatott volna le az sem felelt volna meg az eljárása irányadó szabályoknak.

A 23. § (1) bekezdés szerint ugyanis az állandó személyazonosító igazolvány kiadására irányuló eljárásban a kérelmező jogosultságát, személyazonosságát, állampolgárságát és a fényképnek az azonosításra alkalmasságát ellenőrizni kell. Ennek során a kérelem adatait egyeztetni kell az állandó személyazonosító igazolvány vagy a személyazonosságát igazoló más érvényes okmány adattartalmával és a bemutatott okiratokban szereplő adatokkal. Újszülött esetében az igazolványt az anyakönyvvezető által továbbított adatok alapján kell kiadni. A (2) bekezdés szerint a járási hivatal az egyeztetést a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban tárolt adatokkal - a központi szerv közreműködésével - is elvégzi.

A perbeli esetben a név viselésre való jogosultság igazolása semmilyen formában nem történt meg.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a IV. r. alperes is jogszabálysértően járt el a személyazonosító igazolvány kiadása iránti eljárásban. Ennek megállapítása során a bíróságot nem kötötte a nyomozás felfüggesztése során hozott határozat indokolási részébe foglalt azon megállapítás, hogy az eljáró hatóság alkalmazottai törvényesen jártak el.

Az alperesek magatartása és a felperest ért kár között az okozati összefüggés egyértelműen fennáll. Az alperesek által kiadott okiratok hiányában ugyanis az adásvételi szerződés megkötésére nem kerülhetett volna sor. Ezek hiányában az „eladó” személyi adatait (személyazonosító igazolvány) és az ingatlan nyilvántartáshoz szükséges személyi azonosítóját (hatósági igazolvány) igazolni nem tudta volna. E körben a bíróság álláspontja szerint súlytalan, hogy az alpereseket szándékosan tévesztették meg az igazolványok kiadására vonatkozó kérelem előterjesztésekor. Ez a szándékosság ugyanis csak az alperesek gondatlan magatartásából adódó jogszabálysértéssel együttesen vezethető a kár bekövetkeztéhez. Ez pedig egyetemleges marasztalásukhoz elegendő, így a felperes nem volt köteles igényét az ismeretlen elkövetővel szemben (is) érvényesíteni. Miután a szerződést a felperes nem ..... vagy .....kötötte, ebből adódó kártérítési igényét velük szemben, még ha büntető jogi felelősségüket az ügyel összefüggésben meg is állapították eredményesen nem érvényesíthette volna.

Nem értett egyet a bíróság azzal a IV. r. alperesi védekezéssel sem, hogy a Szikora Antalné által a felperes ellen indított per költségei olyan károk, amelyeket a Ptk. 340. § (1) bekezdése alapján nem köteles megtéríteni. A pert nem a felperes kezdeményezte, a keresetlevelet 2007. szeptemberében nyújtották be. A nyomozó hatóság az ügyben folytatott nyomozás felfüggesztéséről 2010. június 1-jén határozott. Nyilvánvaló, hogy a jelen per felperese semmiféle bizonyossággal nem rendelkezhetett még a peres eljárás alatt arról, hogy az adásvételi szerződés nem létező, ezért nem volt tőle elvárható, hogy Szikora Antalné követelését rögtön elismerje, ezzel a perköltség viselése alól mentesüljön.

A fentiek alapján a bíróság a IV. r. alperes által az utolsó tárgyalást megelőzően előterjesztett bizonyítási indítványnak nem adott helyt, mert az abban indítványozott kérdések – felperesi nyilatkozatok – a per során már rendelkezésre álltak, illetve az útlevél tekintetében, miután arra vonatkozóan a hatósági eljárásban semmiféle vizsgálat nem történt szükségtelenek.

A kamatok megfizetésére a vételár tekintetében az alperesek a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján kötelesek.

A lerótt illetékből és ügyvédi munkadíjból álló perköltség viselésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alpereseket a bíróság. Az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) és (2) bekezdés a) és b) pontjai alapján állapította meg.

Budapest, 2014. szeptember 10. napján.

. Kovaliczky Ágota sk.

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő